

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 516/2015-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. septembra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošikovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Plastika, a. s., Novozámocká 222, Nitra, zastúpenej Advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Juraja Bizoňa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo V 18/2013 zo 17. decembra 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Plastika, a. s., odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. marca 2014 faxovou správou a 1. apríla 2014 poštou doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Plastika, a. s., Novozámocká 222, Nitra (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Juraja Bizoňa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obdo V 18/2013 zo 17. decembra 2013.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v procesnom postavení žalobkyne v konaní pred Krajským súdom v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) domáhala proti [REDAKOVANÉ], správkyňi konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“), aby zo súpisu konkurznej podstaty boli vylúčené nehnuteľnosti zapísané na LV č. [REDAKOVANÉ] v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] – pozemok parc. č. [REDAKOVANÉ] o výmere 3 288 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, a pozemok parc. č. [REDAKOVANÉ] o výmere 1 145 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria (ďalej len „nehnuteľnosti“).

Sťažovateľka žalobu odôvodnila tým, že „*hospodárska zmluva zo dňa 30. 10. 1991 č. 4/91 Bu-práv. o prevode vlastníctva medzi Sťažovateľom a preberajúcou organizáciou s názvom [REDAKOVANÉ]... je neplatný právny úkon, čo sťažovateľ odôvodnil najmä nasledovnými skutočnosťami:*

(a) *Prevod Nehnuteľností bol realizovaný v rozpore s § 5 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby, podľa ktorého podnik nakladá s časťou nadbytočného majetku v súlade so schváleným privatizačným projektom, pričom tento bol schválený až dňa 10. 04. 1992 po podpise Hospodárskej zmluvy.*

(b) *Nehnutelnosti boli predané v rozpore s vyhláškou Ministerstva financií č. 465/1991 Zb..., podľa ktorej cena 1 m² pozemku v meste Nitra je 500,- Kčs.*

(c) *Sťažovateľ ako organizácia riadená ústredným orgánom štátnej správy mohol v zmysle § 10 ods. 2 vyhlášky č. 119/1988 Zb... previesť nehnuteľný majetok iba so súhlasom príslušného ministerstva financií, cien a miezd, avšak takýto súhlas ministerstva na prevod Nehnutelností nebol udelený.*

(d) *Sťažovateľ v zmysle § 2 zákonného opatrenia č. 364/1990 Zb. o nakladaní s majetkom zvereným štátnemu podniku nebol oprávnený uzavrieť Hospodársku zmluvu o prevode Nehnutelností, nakoľko takýto právny úkon nebol obvyklým hospodárením a teda prevod vyžadoval povolenie zo strany príslušného ministerstva. Takéto povolenie na prevod Nehnutelností však príslušné ministerstvo nevydalo.*

(e) *Prevod Nehnutelností sa uskutočnil v rozpore so zákonom č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby (na ktorý Hospodárska zmluva výslovne odkazovala), nakoľko podľa § 4 uvedeného zákona sa nemôže majetok prevádzať ani vtedy, ak bol navrhnutý alebo zaradený na prevod vlastníctva podľa osobitných predpisov, dokiaľ nie je rozhodnuté, že sa podľa týchto predpisov do zoznamu prevádzkových jednotiek určených na prevod nezaraďuje, alebo bol z tohto zoznamu vylúčený.*

(f) *Prevod Nehnutelností podľa Hospodárskej zmluvy nebol uskutočnený oprávneným subjektom, nakoľko v uvedenej veci prevodu bolo v zmysle § 1 zákona č. 474/1990 Zb... príslušné Ministerstvo pre správu a privatizáciu národného majetku SR a jeho komisie, pričom Hospodársku zmluvu mal v súlade s § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 253/1991 Zb... uzavrieť Fond národného majetku SR.*

(g) *Hospodárska zmluva nebola nikdy registrovaná štátnym notárstvom, hoci to zákon na jej účinnosť vyžadoval. Žalovaný teda nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k Nehnutelnostiam na základe neúčinnnej zmluvy. Hospodársku zmluvu navyše podpísal ako preberajúci neexistujúci subjekt, ktorý nemal spôsobilosť na právne úkony.“*

Krajský súd rozsudkom sp. zn. 9 Cbi 27/2007 z 22. septembra 2011 žalobu sťažovateľky zamietol. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka odvolanie argumentujúc, že „prvostupňový rozsudok vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia

veci“. Najvyšší súd o odvolaní sťažovateľky rozhodol rozsudkom sp. zn. 3 Obo 101/2011 z 23. apríla 2013 tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil.

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že „v priebehu odvolacieho konania podal na odvolacom súde písomné vyjadrenie zo dňa 16. 04. 2013, ktorým spresnil právnu argumentáciu týkajúcu sa uplatneného odvolacieho dôvodu. Predmetným vyjadrením zo dňa 16. 04. 2013 sťažovateľ poukázal na skutočnosti a právne argumenty uvedené v bode 4. písm. a) - f) tejto sťažnosti, ktoré boli taktiež uvedené aj prvostupňovému súdu a to už priamo v žalobe zo dňa 16. 07. 2007 na stranách 2 - 4. Hoci tieto skutočnosti a právne argumenty mali zásadný význam v prejednávanej veci, prvostupňový súd sa nimi nezaoberal a nevysporiadal sa s nimi.“.

V tejto súvislosti sťažovateľka namieta, že „prvostupňový rozsudok je nedostatočne odôvodnený a nepreskúmateľný, čo sťažovateľ označil za vadu konania majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Hoci v odvolaní podanom sťažovateľom nie je ako odvolací dôvod výslovne uvedená iná vada konania majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, z obsahu podaného odvolania uplatnenie tohto odvolacieho dôvodu vyplýva. Ak by aj odvolací súd nepovažoval takýto odvolací dôvod za uplatnený, v zmysle § 212 ods. 3 OSP má odvolací súd z úradnej povinnosti prihliadnuť na vady konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, aj keď neboli účastníkom konania v odvolaní výslovne uplatnené.“.

Proti označenému rozsudku najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu podala sťažovateľka dovolanie z dôvodov podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) namietajúc, že „rozsudkom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, nakoľko odvolací súd opomenul prihliadnuť na písomné vyjadrenie sťažovateľa zo dňa 16. 04. 2013, ktoré obsahovalo podstatnú časť právnej argumentácie sťažovateľa, teda rozsudok odvolacieho súdu nenapĺňa požiadavky na riadne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdneho rozhodnutia.“.

Najvyšší súd ako dovolací súd uznesením sp. zn. 2 Obdo V 18/2013 zo 17. decembra 2013 dovolanie sťažovateľky ako neprípustné odmietol. Podľa názoru sťažovateľky došlo napadnutým uznesením najvyššieho súdu k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vo svojej sťažnosti argumentuje relevantnou právnou úpravou, judikatúrou najvyššieho súdu, ako aj ústavného súdu.

Podľa jej názoru *„postup dovolacieho súdu bol neústavný, pretože odôvodnenie napadnutého rozhodnutia sa vôbec nezaobrá špecifickými okolnosťami prípadu a konkrétnym uplatneným dovolacím dôvodom.*

... sťažovateľ dôvodil, že Hospodárska zmluva zo dňa 30. 10. 1991 je neplatný právny úkon a teda sťažovateľ nikdy neprestal byť vlastníkom Nehnutelností. Odvolaciemu súdu boli tieto právne argumenty prezentované v rámci písomného vyjadrenia zo dňa 16. 04. 2013...

... Prvostupňový aj odvolací súd vo veci rozhodli tak, akoby sťažovateľ vyššie uvedené právne argumenty v rámci súdneho konania vôbec nepredniesol...“.

Sťažovateľka sa nestotožňuje s právnym záverom najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu o neprípustnosti jej dovolania a tvrdí, že *„ak pred dovolacím súdom namieta postup odvolacieho súdu, spočívajúci v opomenutí vysporiadať sa s konkrétnym písomným vyjadrením sťažovateľa zo dňa 16. 04. 2013, resp. s konkrétnymi taxatívne vymenovanými právnymi argumentmi sťažovateľa, bolo úlohou dovolacieho súdu zaoberať sa týmito konkrétnymi okolnosťami prípadu a preskúmať, či v konaní na odvolacom súde došlo k namietanému procesnému pochybeniu. Primárnou úlohou dovolacieho súdu bolo teda preskúmať, či sa rozsudok odvolacieho súdu dostatočne zaoberal právnou argumentáciou sťažovateľa obsiahnutou v písomnom vyjadrení zo dňa 16. 04. 2013, teda vo svojom rozhodnutí*

(a) uviesť sťažovateľovi, na ktorom mieste a akým spôsobom sa odvolací súd v rámci svojho rozhodnutia vysporiadal s konkrétnymi argumentmi sťažovateľa špecifikovanými v rámci písomného vyjadrenia zo dňa 16. 04. 2013, alebo

(b) jasným a presvedčivým spôsobom sťažovateľovi uviesť, z akého dôvodu boli argumenty sťažovateľa špecifikované v rámci jeho písomného vyjadrenia zo dňa 16. 04. 2013 pre rozhodnutie odvolacieho súdu nepodstatné, teda z akého dôvodu sa odvolací súd s nimi nemusel osobitne zaoberať.“.

V tejto súvislosti sťažovateľka vytýka dovolaciemu súdu, že „napriek jasnému špecifikovaniu konkrétnych právnych argumentov sťažovateľa, s ktorými sa odvolací súd v rámci rozsudku odvolacieho súdu nezaoberal, odôvodnil Napadnuté rozhodnutie iba všeobecnou interpretáciou právnych noriem o prípustnosti dovolania, bez skúmania prípustnosti dovolania v nadväznosti na špecifické okolnosti prípadu. Dovolací súd sa opomenul vyjadriť ku konkrétnemu uplatnenému dovolaciemu dôvodu, podľa ktorého odvolací súd ignoroval vyjadrenie sťažovateľa zo dňa 16. 04. 2013, ale iba všeobecne skonštatoval, že odvolací súd svoje rozhodnutie riadne odôvodnil...“.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 17. 12. 2013, sp. zn. 2 Obdo V/18/2013 porušil právo sťažovateľa domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17. 12. 2013, sp. zn. 2 Obdo V/18/2013 sa zrušuje v celom rozsahu a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.“

Súčasne sa sťažovateľka domáha úhrady trov jej právneho zastúpenia v sume 340,90 € do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť

ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre opakovane poukazuje na to, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že jeho úlohou pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je určená princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, ak je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve.

Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane uvádza, že integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho a dovolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu

je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (m. m. pozri napr. III. ÚS 209/04).

Požiadavky ústavného súdu na odôvodnenie súdneho rozhodnutia korešpondujú judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorý v nej zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sa ústavný súd sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za ústavne udržateľné a akceptovateľné z hľadiska námietok, ktoré sťažovateľka proti nemu uplatnila.

Zo sťažnosti vyplýva, že názor sťažovateľky o porušení jej základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie napadnutým uznesením najvyššieho súdu je založený na tvrdení, že jej bola odopretá súdna ochrana tým, že dovolací súd „*neskúmal prípustnosť uplatneného dovolacieho dôvodu, nakoľko sa v Napadnutom rozhodnutí nezaoberal skutočnosťou, či v odvolaní napadnutom rozsudku odvolacieho súdu bola alebo nebola poskytnutá odpoveď na relevantné právne argumenty sťažovateľa obsiahnuté v jeho písomnom vyjadrení zo dňa 16. 04. 2013*“.

Ústavný súd vo vzťahu k argumentácii uplatnenej sťažovateľkou v sťažnosti považuje za potrebné poznamenať, že táto je porovnateľná s argumentáciou uvedenou v jej dovolaní.

Najvyšší súd sa s dovolacou argumentáciou sťažovateľky zaoberal v dovolacom konaní, pričom v napadnutom uznesení formuloval záver, podľa ktorého dovolanie sťažovateľky smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému tento mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustný, a preto ho odmietol.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00) všeobecný súd nemôže porušiť základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní. Takýmto predpisom je zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších právnych predpisov.

Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú § 236 a nasl. OSP. Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v § 238 OSP. V rámci všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu sa v § 237 OSP výslovne uvádza, že dovolanie je prípustné len z dôvodov uvedených v § 237 písm. a) až písm. g) OSP. Dovolanie je prípustné aj proti uzneseniu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v § 239 ods. 1 a 2 OSP.

Vychádzajúc zo svojej doterajšej judikatúry, ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, sústavu ktorých završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Zo subsidiárnej štruktúry systému ochrany ústavnosti ďalej vyplýva, že práve všeobecné

súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo dohovoru (I. ÚS 4/00), preto právomoc ústavného súdu pri ochrane práva každého účastníka konania nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01), alebo všeobecné súdy neposkytnú ochranu označeným základným právam sťažovateľa v súlade s ústavno-procesnými princípmi, ktoré upravujú výkon ich právomoci.

Na základe uvedených právnych názorov ústavný súd preskúmal postup najvyššieho súdu v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2 Obdo V 18/2013 a jeho uznesenie zo 17. decembra 2013, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľky. Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia najprv sumarizoval podstatnú časť konania pred súdmi prvého a druhého stupňa, ako aj obsah sťažovateľkou podaného dovolania, ktoré odôvodnila tým, že „*podľa § 237 písm. f) OSP... účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom... Žalobca poukázal na skutočnosť, že v podanom odvolaní zo dňa 19. 10. 2011 výslovne uviedol predovšetkým právnu argumentáciu, podľa ktorej prvostupňový súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď na vzťahy žalobcu a úpadcu [REDAKOVANÉ] pri podpisovaní hospodárskej zmluvy neaplikoval príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Tieto pritom výslovne vyžadovali na účinnosť zmluvy o prevode nehnuteľností registráciu zmluvy na štátnom notárstve. Nakoľko hospodárska zmluva nebola registrovaná, nemohla nadobudnúť účinnosť a k platnému prevodu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam teda podľa žalobcu nedošlo. Nesprávnosť právneho posúdenia veci zo strany prvostupňového súdu žalobca doplnil aj argumentáciou, podľa ktorej hospodárska zmluva je absolútne neplatný právny úkon, nakoľko subjekt [REDAKOVANÉ] ako preberajúci z hospodárskej zmluvy neexistoval a teda nemal spôsobilosť na právne úkony...*

Písomným podaním zo dňa 16. 04. 2013 sa žalobca vyjadril k skutkovému a právnemu stavu súdneho konania a k písomnému vyjadreniu žalovaného. Podľa žalobcu prvostupňový rozsudok vychádza nielen z nesprávneho právneho posúdenia veci, ale zároveň z dôvodu nerešpektovania zákonných požiadaviek na riadne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je nepresvedčivý a nepreskúmateľný... žalobca zistil

skutočnosť, že odvolací súd pri rozhodovaní úplne opomenul prihliadať na argumentáciu žalobcu prezentovanú v jeho písomnom vyjadrení zo dňa 16. 04. 2013...“.

Vychádzajúc z obsahu dovolania, najvyšší súd formuloval na základe skutkového stavu prerokúvanej veci svoje právne závery, pričom uviedol najmä toto:

„Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu z dôvodov taxatívne menovaných v ust. § 237 písm. a/ až g/ a v prípadoch uvedených v ust. § 238.

Dovolaním z dôvodov uvedených v § 237 O. s. p. je možné napadnúť všetky rozhodnutia odvolacieho súdu bez ohľadu na formu rozhodnutia, na jeho obsah alebo na povahu predmetu konania. Prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p. nie je daná tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z väd uvedených v tomto ustanovení. Dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je v tomto prípade prípustné iba vtedy, ak touto vadou rozhodnutie skutočne trpí, t. j. ak sa stali skutočnosťami, v dôsledku ktorých vada vznikla a prejavila sa v rozhodnutí (postupe) odvolacieho súdu.

Podľa ust. § 237 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

K tomu či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v § 237 O. s. p. prihliada odvolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 O. s. p.). V prípade, že odvolací súd zistí, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z týchto väd, zruší rozhodnutie odvolacieho súdu, i keď dovolateľ toto pochybenie

nenamietal. Dovolací súd postupuje rovnako i v prípade, že dovolanie nie je v zmysle ust. § 238 a § 239 O. s. p. prípustné.

Ďalej prípustnosť dovolania proti rozsudku upravuje ust. § 238 O. s. p., a to pre prípad rozsudkov odvolacích súdov, ktorými bol rozsudok súdu prvého stupňa zmenený podľa odseku 1, resp., v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci podľa odseku 2 a tiež v prípade, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok prvostupňového súdu potvrdený, pričom odvolací súd nevyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné. Rovnako nejde o potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by vo výroku svojho rozsudku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p. Procesnú prípustnosť dovolania preto z ust. § 238 ods. 1 a 3 O. s. p. nie je preto možné vyvodiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa ust. § 238 O. s. p., ale (aj so zreteľom na obsah dovolania) sa zaoberal tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v ust. § 237 O. s. p.

Dovolateľ vady konania v zmysle ust. § 237 písm. a/ až e/ O. s. p. v dovolaní nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť tohto opravného prostriedku, preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodiť.“

K námietke sťažovateľky, že v prerokúvanej veci jej postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP] nedostatočným odôvodnením napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol:

„S prihliadnutím na obsah dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia dovolateľa, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Tento dovolací dôvod žalobca odôvodnil tým, že súd opomenul prihliadnúť a vyjadriť sa k podstatnej časti právnej argumentácie žalobcu, ktorá bola

rozhodujúca pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, čím toto rozhodnutie nie je riadne odôvodnené.

Vadou konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., ktoré ustanovenie zahŕňa aj právo účastníka na spravodlivý proces, sa rozumie závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Napríklad môže ísť o právo predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. ide aj vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

Vyjadruje to aj znenie ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil.

Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Účelom odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdu, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti

postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvôľou súdnej moci. Odôvodnenie rozsudku by malo účastníkom konania dovoľovať posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa správal pri svojom rozhodovaní vo veci samej.

Dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 211 ods. 2 O. s. p. a obsahuje všetky náležitosti kladené zákonom.

V odôvodnení rozhodnutia je uvedený rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísaný priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré súd aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. V odôvodnení rozhodnutia sa odvolací súd zaoberal argumentáciou všetkých účastníkov konania a nemožno ho považovať ani za arbitrárne.

Dovolací súd ďalej konštatuje, že odvolací súd sa v napadnutom rozsudku neobmedzil len na konštatovanie správnosti dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 2 O. s. p., na ktoré ustanovenie v napadnutom rozhodnutí poukázal, nakoľko odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa napadnuté rozhodnutie doplnil, reagoval a zohľadnil zákonným spôsobom na všetky relevantné argumenty účastníkov konania berúc do úvahy aj ich všetky podania.

Nemožno preto vyvodiť, že dovolateľovi postupom súdu bolo odňaté právo konať pred súdom.“

Na základe citovanej argumentácie dospel dovolací súd k záveru, že „vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie odmietol podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné“.

Najvyšší súd v napadnutom uznesení pritom uviedol, že *„so zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti“*.

Skúmanie, či rozhodnutie je riadne odôvodnené, nie je len otázkou počtu argumentov uvedených v odôvodnení, ale aj ich kvality. Toto hodnotenie takto v sebe inkorporuje aj aspekt právneho posúdenia veci samej, pretože dostatočnosť odôvodnenia rozhodnutia súdu možno hodnotiť len vo vzťahu k predmetu konania a ku konkrétnym okolnostiam prípadu [sporným skutočnostiam, námietkam účastníkov konania a pod. (IV. ÚS 52/2014)]. Tento záver potvrdzuje aj konštatovanie najvyššieho súdu v namietanom uznesení, podľa ktorého rozsudok odvolacieho súdu je riadne odôvodnený, ak dovoľuje účastníkom konania posúdiť, *„ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní vo veci samej“*. Uviedol tiež, že *„odvolací súd sa v napadnutom rozsudku neobmedzil len na konštatovanie správnosti dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 2 O. s. p., na ktoré ustanovenie v napadnutom rozhodnutí poukázal, nakoľko odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa napadnuté rozhodnutie doplnil, reagoval a zohľadnil zákonným spôsobom na všetky relevantné argumenty účastníkov konania berúc do úvahy aj ich všetky podania.“*.

Pre posúdenie toho, či je ústavne udržateľný záver najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu o tom, že rozsudok najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu je riadne odôvodnený, je potrebné preskúmať odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu sp. zn. 3 Obo 101/2011 z 23. apríla 2013, ktorým potvrdil rozsudok krajského súdu ako súdu prvého stupňa o zamietnutí žaloby sťažovateľky.

Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa, v súlade s § 219 ods. 2 OSP poukázal na jeho odôvodnenie a na potvrdenie vecnej správnosti uviedol ďalšie dôvody:

„Predmetom konania je tzv. vylučovacia žaloba podľa § 19 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, ktorou žalobca žiadal uložiť žalovanému, aby zo súpisu podstaty

vylúčil v žalobe označené nehnuteľnosti. O vylúčení žiadal z dôvodu, že úpadca nebol vlastníkom nehnuteľností a ich vlastníkom je žalobca, pretože zmluva, ktorou mal úpadca nehnuteľnosti od žalobcu nadobudnúť je absolútne neplatná. Zo spisu v prejednávanej veci aj z pripojeného spisu vyplýva, že rovnakí účastníci, v rovnakom procesnom postavení, viedli pod sp. zn. 20 Cb 110/1998 spor na Okresnom súde v Nitre. Pôvodným žalovaným bol [REDACTED], na majetok ktorého bol vyhlásený konkurz, takže jeho procesným nástupcom sa stala, ako správkyňa konkurznej podstaty terajšia žalovaná. Predmetom konania bola žaloba, ktorou žiadal žalobca o určenie neplatnosti rovnakej hospodárskej zmluvy označenej č. 4/91 Bu-práv, uzavretej účastníkmi 30. októbra 1991. Žaloba bola právoplatne zamietnutá a ani žalobcom podané dovolanie (prípustnosť dovolania bola založená rozhodnutím odvolacieho súdu podľa § 238 ods. 3 O. s. p.) nebolo úspešné, keďže ho dovolací súd zamietol.

Odvolací súd konštatoval, že predmet konania v predchádzajúcom konaní bol iný ako v prebiehajúcom konaní, preto právoplatné rozhodnutie vydané v ňom netvorí prekážku rozhodnutej veci pre prebiehajúce konania podľa § 159 ods. 3 O. s. p. Základom rozhodnutia vydaného v predchádzajúcom konaní bola otázka, či účastníkmi uzavretá zmluva (hospodárska) o prevode sporných nehnuteľností, pre účinnosť vyžadovala registráciu štátnym notárstvom. Ako už bolo uvedené, súdy všetkých stupňov vrátane odvolacieho súdu v tejto otázke zaujali jednoznačné stanovisko, že právna úprava účinná v čase uzavretia zmluvy registráciu nevyžadovala a to, že nebola registrovaná nie je dôvodom, pre ktorý by mala byť považovaná za neplatnú alebo neúčinnú. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 27. januára 2011, č. k. II. ÚS 31/2011-22.

Z uvedených dôvodov nemal ani odvolací súd v prebiehajúcom konaní dôvod odchyliť sa od právneho názoru, ktorý k výkladu právnych ustanovení relevantných pre posudzovanie platnosti spornej zmluvy zaujal dovolací súd aj ústavný súd.

Odvolací súd sa nestotožnil ani s ďalším dôvodom, pre ktorý odvolateľ považoval napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa za nesprávne. Hoci definícia obchodného mena v § 5 ods. 1 hosp. zák. výslovne neuvádza, že je to názov, pod ktorým organizácie robia právne úkony, (§ 8 Obch. zák.), nepochybne aj zo znenia, že vykonávajú svoju podnikateľskú

činnosť pod svojim obchodným názvom vyplýva, že pod týmto názvom robia aj právne úkony, ku ktorým pri podnikateľskej činnosti dochádza. Platilo to aj pre obchodné meno fyzických osôb podnikajúcich podľa zák. č. 105/1990 Zb.

Odvolaací súd konštatoval, že uvedený zákon § 8 ods. 1 písm. d) stanovuje, že obchodné meno sa skladá z priezviska podnikateľa, prípadne aj z dodatku zamedzujúceho zameniteľnosť. Naproti tomu podnikateľ do žiadosti o registráciu (§ 8 ods. 1 písm. a) zák. č. 105/1990 Zb.) musí uviesť svoje celé meno, to znamená meno a priezvisko. Vychádzajúc aj z uvedenej úpravy treba prisvedčiť odvolateľovi, že je rozdiel medzi obchodným menom podnikateľa a samotným podnikateľom resp. jeho skutočným plným menom. Treba súhlasiť aj s tým, že podnik fyzickej osoby ani jeho označenie nemá právnu subjektivitu a má ju len samotná fyzická osoba - podnikateľ.

Odvolaací súd je toho názoru, že medzi obchodným menom a samotným podnikateľom je však spojitosť daná tým, že každé obchodné meno utvorené podľa citovaného ustanovenia je priradené konkrétnej nezameniteľnej fyzickej osobe. Ak fyzická osoba pri svojej podnikateľskej činnosti urobí právny úkon pod obchodným menom, práva a povinnosti z tohto úkonu vznikajú fyzickej osobe, ktorej je toto obchodné meno priradené (zapísané v príslušnom registri). Platí to napokon aj pre úpravu obchodného mena podľa teraz platnej úpravy i keď rozdiel medzi obchodným menom fyzickej osoby a jej skutočným (plným) menom nie je natoľko zjavný, keďže povinnou súčasťou obchodného mena je podľa § 9 ods. 1 Obch. zák. nielen jej priezvisko ale aj meno (tzv. krstné meno).

Odvolaací súd mal za to, že v spornej hospodárskej zmluve je za preberajúceho prevádzanej nehnuteľnosti označený [REDACTED] s adresou [REDACTED], pričom je doplnené identifikačným číslom [REDACTED]. Podľa zápisu z 02. decembra 1990 v obchodnom registri Okresného súdu v Nitre, na vložke č. [REDACTED] odd. Firm, je názov [REDACTED] obchodným menom podnikateľa [REDACTED] s bydliskom v [REDACTED], s rovnakým miestom podnikania. Ďalej mal za to, že obchodné meno bolo utvorené a zapísané do obchodného registra v súlade s vtedy platnou úpravou pre žalovaného. Práva a povinnosti z právneho úkonu, ktorý bol urobený pod uvedeným menom vznikli osobe, ktorej obchodné meno patrí (bolo mu na jeho žiadosť priradené), teda [REDACTED].

V uvedenej súvislosti, bez tohto, aby to ovplyvnilo vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, odvolací súd podotkol, že nie je správny názor súdu prvého stupňa, že žalovaný (úpadca) vznikol zápisom do obchodného registra). Odvolací súd konštatoval, že fyzická osoba existuje bez ohľadu nato, či je zapísaná do akéhokoľvek registra. Zápisom do obchodného registra nevzniká a vymazaním z obchodného registra nezaniká. Do obchodného registra môže byť zapísaná len existujúca osoba. Zápisom fyzickej osoby do obchodného registra sa nemení jej subjektivita, jej podstata (nestáva sa právnickou osobou), a nevzniká nový subjekt odlišný od zapisovanej osoby. Zápisom do obchodného registra sa status fyzickej osoby menil len v tom, že jej vzniklo oprávnenie na podnikateľskú činnosť za podmienok stanovených v zák. č. 105/1990 Zb. (§ 6 ods. 1). Podľa odvolacieho súdu je nepresné aj konštatovanie súdu prvého stupňa, že žalovaného je možné považovať za organizáciu s právnou subjektivitou. Odvolací súd poukázal na zákon č. 105/1990 Zb., ktorý stanovil, že podnikateľ môže prevádzkovať aj činnosť vyhradenú organizáciám (§ 2 ods. 1), a ak je zapísaný v obchodnom registri vzťahujú sa na neho primerane predpisy upravujúce práva a povinnosti československých právnických osôb (§ 14 ods. 1). Nestanovil však, že sa zápisom stáva právnickou osobou (organizáciou).

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil...“

Pri preskúmaní rozsudku najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu a argumentácie v ňom uvedenej ústavný súd vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane a je potrebné ich skúmať vo vzájomnej súvislosti (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09).

Z tohto dôvodu ústavný súd preskúmal aj odôvodnenie rozsudku krajského súdu sp. zn. 9 Cbi 27/2007 z 22. septembra 2011, ktorý po podrobnom opise skutkového stavu a príslušných zákonných ustanovení vtedajšej platnej právnej úpravy interpretovaných v posudzovanej veci (§ 1 ods. 1 a § 347 Hospodárskeho zákonníka) v relevantnej časti uviedol:

„Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 22. 09. 2011 č. k. 9 Cbi 27/2007-158 zamietol žalobu, ktorou žalobca žiadal vylúčiť zo súpisu podstaty nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. ■■■ pre katastrálne územie ■■■ ako parc. č. ■■■ a parc. č. ■■■ ako výlučné vlastníctvo úpadcu. O vylúčenie žiadal žalobca z dôvodu, že úpadca (ďalej žalovaný) so žalobcom (jeho právnym predchodcom) neuzavrel kúpnu zmluvu, ktorej predmetom by boli uvedené nehnuteľnosti, a ktorá by nadobudla účinnosť a vecnoprávne účinky registráciou na štátnom notárstve. Zápis žalovaného ako vlastníka nehnuteľnosti bol vykonaný na základe absolútne neplatnej hospodárskej zmluvy uzavretej 30. 10. 1991 č. 4/91 Bu-práv, preto nemá žiadne účinky a vlastníkom nehnuteľnosti je stále žalobca.

V odôvodnení rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na výsledok konania vedeného na Okresnom súde v Nitre pod sp. zn. 20 Cb 110/1998, v ktorom žalobca žiadal určiť, že hospodárska zmluva uzavretá 30. októbra 1991, č. 4/91 Bu-práv je neplatná. Okresný súd rozsudkom zo 17. októbra 2001, č. k. 20 Cb 110/98-169 žalobu zamietol s odôvodnením, že predmetná hospodárska zmluva má všetky náležitosti vyžadované vtedajšou platnou právnou úpravou (Hospodársky zákonník). Krajský súd v Nitre, rozhodujúc o odvolaní žalobcu rozsudkom z 10. júna 2009, č. k. 20 Cb 110/98-169 rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil.

Odvolací súd v odôvodnení uviedol, že v zmysle vtedajšej právnej úpravy (§ 1 ods. 1 Hosp. zák. a zák. 105/1990 Zb.) žalovaného možno nepochybne považovať za organizáciu s právnou subjektivitou. Zmluva, ktorú uzavrel žalovaný s predchodcom žalobcu, je zmluvou hospodárskou, ktorej účinnosť nastala aj bez registrácie štátnym notárom. V uvedenej veci odvolací súd proti rozhodnutiu pripustil dovolanie. Pripustil ho z dôvodu, že právne významnou skutočnosťou pre rozhodnutie vo veci samej je ustálenie zákonnej podmienky potreby registrácie štátnym notárstvom zmluvy, predmetom ktorej je prevod nehnuteľnej

veci v zmysle ustanovenia § 134 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej hospodárskej zmluvy. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací rozsudkom zo 07. apríla 2010, č. k. 2 Obdo 38/2009 dovolanie žalobcu proti rozsudku odvolacieho súdu zamietol. Keďže zmluvu uzavrela akciová spoločnosť zriadená podľa zák. č. 104/1990 Zb. o akciových spoločnostiach a súkromný podnikateľ podľa zák. č. 105/1990 o súkromnom podnikaní občanov, zmluva sa spravuje § 347 Hosp. zák. Účastníci konania neboli účastníkmi občianskoprávneho vzťahu, preto ich úkon sa nemôže posudzovať podľa občianskeho zákonníka. Keďže Hospodársky zákonník nemal úpravu postupu registrácie prevodu nehnuteľnosti štátnym notárstvom, na platnosť zmluvy sa registrácia nevyžadovala.

S poukazom na uvedené súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku uviedol, že žalobca nepreukázal neplatnosť zmluvy ani iný dôvod, pre ktorý by mala byť nehnuteľnosť považovaná za nesprávne zapísaná do súpisu podstaty. Nestotožnil sa s tvrdením žalobcu, že žalovaný v čase uzavretia zmluvy nemal spôsobilosť na sporný úkon, keďže úpadca vznikol 02. decembra 1990 podľa zák. č. 105/1990 Zb. zápisom do obchodného registra a získal tak oprávnenie na výkon podnikateľskej činnosti, ktorá sa podľa § 1 ods. 1 Hosp. zák. spravuje uvedeným zákonníkom.“

V nadväznosti na citované časti rozhodnutí krajského súdu a najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu ústavný súd konštatuje, že tieto rozhodnutia poskytujú dostatočný podklad pre záver dovolacieho súdu, že „*nemožno preto vyvodiť, že dovolateľovi postupom súdu bolo odňaté právo konať pred súdom*“.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že záver najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu, že odvolací súd neodňal sťažovateľke možnosť konať pred súdom z dôvodu, že svoj rozsudok náležite neodôvodnil, nie je arbitrárny. Najvyšší súd svoj právny záver primerane odôvodnil, a preto ho nemožno považovať za zjavne neodôvodnený a z ústavného hľadiska neudržateľný. K predmetnému právnemu záveru možno dospieť aplikáciou a výkladom príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej už konštatoval, že postup

súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom alebo trestnoprávnom konaní, nemožno považovať za porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97).

Ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by naznačovali možnosť vysloviť porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu zo 17. decembra 2013. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku najvyšším súdom ako dovolacím súdom takéto nedostatky nevykazuje.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade neexistujú skutočnosti, ktoré by signalizovali možnosť vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu zo 17. decembra 2013 po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá v celom rozsahu, ústavný súd sa už nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľky, pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2015